

Číslo: 5176/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 13. 06. 2024 do 14. 06. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul. 17. novembra 2579, Čadca	
Zriaďovateľ	Žilinský samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Ľudmila Verčimáková, riaditeľka školy

Ing. Martina Sloviaková, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Pavlina Bulejčíková, zástupkyňa riaditeľky školy

Ing. Valéria Rizmanová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5176/2023-2024 zo dňa 11. 04. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Jana Matúšová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

Mgr. Martina Kamenčíková, odborníčka z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKcie

Ukončovanie štúdia v strednej odbornej škole – realizácia záverečných skúšok

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna stredná odborná škola s vyučovacím jazykom slovenským. Kontrola realizácie praktickej časti záverečnej skúšky (ZS) a teoretickej časti ZS bola vykonaná v učebnom odbore 6445 H kuchár, kuchárka. V sledovanom učebnom odbore vykonalo praktickú časť ZS a teoretickú časť ZS 7 žiakov, z nich 1 žiak so zdravotným znevýhodnením (ZZ). Zo 7 žiakov denného štúdia konajúcich ZS, sa v systéme duálneho vzdelávania (SDV) pripravovali 2 žiaci u 2 zamestnávateľov¹. V priebehu oboch častí ZS bola zriadená 1 skúšobná komisia spoločná pre žiakov v SDV aj mimo SDV.

¹ Kysucká koliba, s. r. o., Strážovská 19/279, 010 04 Žilina - pracovisko Kysucká koliba, Laliky - Rieky 24, 023 01 Oščadnica; Marcel Mikovčák - Restaurant Bar Artemis, Stred 181, 023 54 Turzovka

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Pripravenosť školy na záverečnú skúšku

1. Pripravenosť školy na záverečnú skúšku			
		Áno	Nie – negatívne zistenia
1.1	Zloženie SK, dodržanie podmienok a termínu na jej vymenovanie		
✓	skúšobnú komisiu (SK) tvorili stáli členovia a ďalší členovia	☒	
✓	predseda/podpredseda SK spĺňali podmienky na vymenovanie	☒	
✓	členovia SK spĺňali podmienky na vymenovanie	☒	
✓	predseda skúšobnej komisie bol vymenovaný v stanovenom termíne	☒	
✓	ďalší členovia SK, ktorí sú pedagogickými zamestnancami príslušnej strednej školy, boli vymenovaní v stanovenom termíne	☒	
✓	ďalší členovia SK, ktorí nie sú pedagogickými zamestnancami príslušnej strednej školy, boli vymenovaní v stanovenom termíne	☒	
1.2	Vypracovanie tém na jednotlivé časti záverečnej skúšky		
✓	členenie záverečnej skúšky na teoretickú a praktickú časť	☒	
✓	na jednotlivé časti ZS boli témy vypracované v stanovenom počte	☒	
✓	témy boli vyhotovené na základe vzdelávacích štandardov pre praktickú prípravu uvedených v príslušnom štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu	☒	
✓	Škola postupovala pri ZS podľa jednotného zadania vypracovaného a schváleného SO/PO	☒	

Praktická časť a teoretická časť ZS sa konali podľa jednotného zadania pre ZS v učebnom odbore 6445 H kuchár, kuchárka, vypracovaného a schváleného Republikovou úniou zamestnávateľov (RÚZ). Témy ZS neboli vypracované osobitne pre žiakov v SDV a osobitne pre žiakov, ktorí sa nevzdelávali v SDV.

Organizácia záverečnej skúšky

1. Organizácia záverečnej skúšky			
		Áno	Nie – negatívne zistenia
2.1	dodržanie termínu konania ZS v riadnom skúšobnom období	☒	
2.2	vykonanie jednotlivých častí ZS v stanovenom poradí	☒	
2.3	organizovanie a trvanie jednotlivých častí ZS	☒	
2.4	príslušná SO/PO delegovala do SK kontrolovaného odboru svojho zástupcu	☒	

2.5	delegovaný zástupca SO/PO sa skúšky zúčastnil (v prípade neprítomnosti zaznamenaná dôvod)	☒	
2.6	delegovaný zástupca SO/PO bol skúšajúci zástupca zamestnávateľa (člen SK pre žiakov v SDV)	☒	
2.7	Úprava podmienok pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ)		
	počet žiakov so ZZ	1	
	predseda SK akceptoval úpravy podľa § 19 ods. 11 vyhlášky	☒	

Riaditeľka školy zaslala v stanovenom termíne žiadosť o delegovanie zástupcu SO/PO za člena skúšobnej komisie na ZS, RÚZ delegovala svojho zástupcu.

Úprava podmienok pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Žiak so ZZ mal v rámci praktickej a teoretickej časti ZS predĺžený časový limit na prípravu a odpoveď, čo bolo v priebehu skúšok dodržané.

Priebeh záverečnej skúšky

Obidve časti ZS prebiehali pred SK, ktorú tvorili stáli členovia (predseda, podpredseda, triedna učiteľka), ďalšími členmi boli vyučujúci odborných predmetov, majster odbornej výchovy a skúšajúci zástupcovia zamestnávateľov, u ktorých sa žiaci pripravovali v SDV.

Praktickú časť ZS v učebnom odbore 6445 H kuchár, kuchárka konali všetci žiaci individuálnou formou v stredisku praktického vyučovania². Počas praktickej časti ZS boli zaistené bezpečné podmienky, ochrana zdravia žiakov, dodržané zásady bezpečnej práce a materiálno-technické zabezpečenie na realizáciu ZS. Žiaci počas praktickej záverečnej skúšky prejavovali požadované zručnosti pri technike krájania, vykosťovania, plnenia, špikovania, pri jednotlivých tepelných úpravách cez dokončujúce úpravy až po servírovanie. Pri práci so surovinami dbali na hygienu a ekonomické hospodárenie. Ich zručnosti boli na primeranej úrovni. V priebehu prípravy slávnostného menu sa u niektorých žiakov prejavila väčšia samostatnosť a kreativita. Ich práca bola organizovaná, čistá a dôsledne premyslená, splnená v časovom limite. Náročnosť pripravovaného menu si vyžadovala menší zásah zo strany majstrov odbornej výchovy. Výsledkom práce žiakov boli jedlá, ktoré spĺňali všetky požadované vlastnosti ako je konzistencia, vyváženosť chutí, estetická úprava, spôsob servírovania, využitie moderných zážitkových prvkov. Bola zachovaná výživová a energetická hodnota, dodržané gastronomické pravidlá. Väčšina žiakov mala primerané komunikačné kompetencie, dokázala prezentovať svoje vedomosti a zručnosti pri obhajobe svojich prác a reagovať na otázky skúšobnej komisie. Žiaci využívali teoretické poznatky z odborných predmetov pri praktických činnostiach, dodržiavali technologické postupy i moderné spôsoby úpravy. Pri servírovaní jednotlivých chodov využili kreatívne myslenie a fantáziu. Žiaci v SDV a mimo SDV mali porovnateľné zručnosti a poznatky, pri obhajobe navrhnutého slávnostného menu žiaci mimo SDV prezentovali svoje práce na vyššej úrovni.

Žiaci preukázali poznatky stanovené výkonovým štandardom príslušného ŠVP a dosiahnuté výsledky (s výnimkou 2 žiačok vzdelávaných v SDV) korešpondovali s ich výsledkami počas štúdia.

²Reštaurácia Beskyd, Čadca

Počas práce (príprava 4-chodového menu podľa jednotlivých tém) im členovia skúšobnej komisie nekládli otázky. Komunikovali s nimi len výnimočne pri výskyte technického problému, prípadne pri kontrole kvality plnenia jednotlivých úloh.

Rozhovor členov skúšobnej komisie so skúšanými žiakmi pri obhajobe a prezentácii svojich prác bol citlivo riadený, členovia skúšobnej komisie kládli žiakom otázky jasne formulované, otvoreného typu, stimulačné a jednoznačné so zameraním na prepojenie teórie s praxou. Podnecovali ich k prezentovaniu vedomostí a k zdôvodneniu názorov s uplatnením podstatných argumentov. Podnietili žiakov k súvislému reagovaniu na ich otázky a podnety, poskytovali im dostatok času na vyjadrenie poznatkov. Vzájomná komunikácia členov skúšobnej komisie a žiakov bola primeraná a kultúrna. Počas práce bola zabezpečená pokojná pracovná klíma, bez rušivých vplyvov.

Žiaci pripravujúci sa v SDV, vykonávajúci odborný výcvik (OVY) v 3. ročníku na pracoviskách praktického vyučovania dosiahli v praktickej časti ZS priemernú známku 2,00, priemerná známka žiakov mimo SDV vykonávajúcich Ovy v 3. ročníku prevažne v dielni školy bola 1,00. Priemerné známky z praktickej časti ZS žiakov v SDV boli horšie ako výsledky, ktoré žiaci dosiahli v predmete Ovy na konci 3. ročníka.

Priemerné známky z praktickej časti ZS žiakov mimo SDV boli lepšie ako výsledky, ktoré žiaci dosiahli v predmete Ovy na konci 3. ročníka.

Priemerný prospech žiakov za školu z predmetu odborný výcvik v 3. ročníku štúdia bol 1,29, na ZS dosiahli žiaci z praktickej časti rovnaký prospech 1,29.

Teoretická časť záverečnej skúšky sa konala v učebni, ktorá bola dobre pripravená, najmä čo sa týka učebných pomôcok k jednotlivým teoretickým otázkam (obrázkový materiál, schémy, tabuľky vzory jedálnych lístkov, vzory pracovných zmlúv, ...). Členovia skúšobnej komisie vytvorili pokojnú atmosféru, citlivo riadili rozhovor so žiakmi, v ktorom ich viedli k argumentácii, kládli im pomocné a stimulačné otázky. Žiakom bol vytvorený dostatočný čas na odpovede, mali priestor vecne argumentovať, počas prípravy používali odbornú literatúru, obrázkový materiál, kalkulačný list. Žiaci pri svojich odpovediach vedeli aplikovať svoje poznatky a postoje väčšinou so správnym uplatňovaním odbornej terminológie, len ojedinele použili nárečové alebo slangové slová. Všetci žiaci porozumeli vyžrebovanej téme, vedeli uplatniť skúsenosti a zručnosti získané počas praxe, zaujať stanovisko a v odpovedi ho odôvodniť. Výkony žiakov boli posudzované objektívne. Skúšobná komisia hodnotila žiakov podľa kritérií zadaných v hodnotiacom liste teoretickej časti záverečnej skúšky vypracovaným RÚZ. Hlavnými kritériami pri hodnotení bolo porozumenie téme, správne používanie odbornej terminológie, vecnosť a správnosť odpovede, komplexnosť odpovede, samostatnosť prejavu a schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov. Úroveň preukázaných vedomostí a poznatkov žiakov v SDV a mimo SDV zodpovedala požiadavkám profilu absolventa príslušného učebného odboru a výsledkom, ktoré žiaci dosahovali počas štúdia. Teoretické poznatky žiakov mimo SDV boli na vyššej úrovni. Ich vedomosti boli komplexnejšie a odbornejšie.

Priemerná známka v teoretickej časti ZS žiakov v SDV bola 2,50, priemerná známka v teoretickej časti ZS žiakov mimo SDV bola 1,40.

Priemerný prospech žiakov za školu v teoretickej časti ZS bol 1,71.

Celkové hodnotenie záverečnej skúšky žiaka bolo určené na základe klasifikácie praktickej časti ZS a klasifikácie teoretickej časti ZS, ktorú schválila skúšobná komisia. 5 žiakov prospelo s vyznamenaním, 1 žiak prospel veľmi dobre a 1 žiak prospel.

V kontrolovanej skúšobnej komisii podmienku úpravy ZS v súlade s odporúčaniami v individuálnom výchovno-vzdelávacom programe (IVVP) splnil jeden žiak so ZZ. Úpravy sa týkali predĺženia časového limitu pri príprave na ústnu odpoveď a pri ústnej odpovedi.

Zovšeobecnenie zistení z dotazníka pre odborníka z praxe a z rozhovorov

Žiaci v praktickej časti ZS vo vyžrebovaných témach preukázali osvojené pracovné zručnosti a schopnosti samostatne pracovať so schválenými učebnými pomôckami (nástrojmi, strojmi, nástrojmi, ...). Vedeli aplikovať požadované teoretické vedomosti, dodržiavali zásady bezpečnej práce a väčšinou uplatňovali správnu odbornú terminológiu.

Žiaci v teoretickej časti ZS preukázali požadované teoretické vedomosti, dokázali prepájať teóriu s praxou, uplatniť skúsenosti a zručnosti získané počas praktickej prípravy. Väčšinou vedeli zdôvodniť svoje stanovisko a argumentovať k nastolenému odbornému problému, pohotovo reagovať na doplňujúce otázky členov skúšobnej komisie. Disponovali adekvátnymi komunikačnými zručnosťami a väčšinou uplatňovali správnu odbornú terminológiu.

Riaditeľka školy uviedla, že žiačka vykonávajúca odborný výcvik u iného zamestnávateľa a 2 žiačky pripravujúce sa v SDV dostávali finančnú odmenu. Triedna učiteľka vo svojom vyjadrení uviedla, že žiaci pripravovaní v stredisku praktického vyučovania pod vedením majstrov odbornej výchovy preukazovali lepšie výsledky na odbornom výcviku. Poukázala na to, že žiaci pripravovaní v SDV pri príprave na ZS potrebovali pomoc majstrov odbornej výchovy (doučovanie), aby zvládli niektoré témy praktickej časti ZS, žiaci pripravovaní v školskej dielni pod vedením majstrov odbornej výchovy boli výrazne samostatnejší.

Z výsledkov dotazníka, ktorý bol zadaný zástupcom oboch zamestnávateľov, ktorí poskytovali odborné vzdelávanie v SDV vyplynulo, že žiaci v procese praktickej prípravy prejavovali záujem o vykonávané činnosti, nie vždy mali snahu podávať požadovaný pracovný výkon, prejavovali potrebné sociálne a pracovné zručnosti, záujem o zvolený učebný odbor, lojalitu a spolupatričnosť. Jeden zamestnávateľ uviedol, že absolventi učebného odboru budú dostatočne pripravení na zapojenie sa do pracovného procesu. Druhý zo zamestnávateľov sa vyjadril, že nie každý absolvent je pripravený zapojiť sa do pracovného procesu.

2 ZÁVERY

Realizácia praktickej a teoretickej časti záverečnej skúšky v kontrolovanom učebnom odbore 6445 H kuchár, kuchárka sa uskutočnila v súlade s právnymi predpismi.

Praktickú a teoretickú časť ZS v kontrolovanom učebnom odbore 6445 H kuchár, kuchárka vykonávali žiaci podľa jednotného zadania vypracovaného a schváleného RÚZ. RÚZ svojho zástupcu do skúšobnej komisie kontrolovaného učebného odboru delegovala.

Na overenie získaných vedomostí a zručností žiakov boli zabezpečené vhodné materiálo-technické a priestorové podmienky, dodržiavali sa zásady bezpečnosti práce. Všetci žiaci konali praktickú a teoretickú časť záverečných skúšok za sústavnej prítomnosti všetkých menovaných členov skúšobnej komisie.

Úroveň vedomostí a zručností žiakov počas praktickej a teoretickej časti ZS zodpovedala ich hodnoteniu počas štúdia s výnimkou 2 žiačok vzdelávaných v SDV.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program pre učebný odbor 6445 H kuchár, kuchárka;
2. organizačné zabezpečenie ZS pre školský rok 2023/2024;
3. vymenúvacie dekréty predsedu a členov skúšobnej komisie;
4. prehľad prospechu žiakov z odborných predmetov;
5. zoznamy žiakov, ktorí konali ZS;
6. témy praktickej a teoretickej časti záverečných skúšok pre školský rok 2023/2024;

7. hodnotiaci tabuľka záverečných skúšok pre školský rok 2023/2024;
8. doklady o dosiahnutom vzdelaní členov skúšobnej komisie;
9. katalógové listy žiakov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Jana Matúšová

Dňa: 19. 06. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:
Mgr. Jana Matúšová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Ing. Ľudmila Verčimáková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 01. 07. 2024 v Žiline:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Jana Matúšová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Ľudmila Verčimáková

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Ing. Ľudmila Verčimáková, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Jana Matúšová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti